

Sygn. akt I C 315/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Sądu Rejonowego Mirosław Janusz Różaniecki;

Protokolant – sekr. sąd. Iwona Panek;

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2015r. w Tomaszowie Lubelskim na rozprawie sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W.(...) przeciwko C. B. (PESEL (...)) o zapłatę kwoty 5517,67 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 30.03.2015r. do dnia zapłaty

I. zasądza od pozwanego – **C. B.** na rzecz powoda – Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. kwotę 5517,67 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 30.03.2015 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego – **C. B.** na rzecz powoda - Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. kwotę 717 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego);

III. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 315/15

UZASADNIENIE

W pozwie, który wpłynął w dniu 30.3.2015r. do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim powód- (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanego - **C. B.** kwoty 5517,67 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 30.03.2014r. do dnia zapłaty (k.2-6). W uzasadnieniu powód podał, iż wierzytelność wynika z zadłużenia pozwanego w związku z zawartą przez **C. B.** dnia 3.9.2009 r. umową bankową z (...). Pomimo wezwania pozwany nie uregulował zaległości, na które składa się kapitał pożyczki w wysokości 2722,64 zł – reszta to odsetki i skapitalizowane odsetki naliczone od dat wymagalności zgodnie z zawartą umową bankową.

W toku postępowania strona powodowa poparła pozew domagając się zasądzenia także kosztów procesu wg. norm – w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1200 zł, 250 zł z tytułu opłaty od wniosku, 17 zł opłaty od pełnomocnictwa.

Pozwany nie złożył żadnych wyjaśnień ani też nie żądał przeprowadzenia rozprawy w jego nieobecności mimo doręczenia odpisu pozwu, odpisu pisma powoda, zakreslenia terminu do złożenia odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił i zważył co następuje.

W dniu 3.9.2009 r. (...) zawarł z pozwanym – C. B. umowę pożyczki nr (...) k.23). Umową cesji wierzytelności z dnia 27.9.2013 r. przysługującą (...) wierzytelność z tytułu tej pożyczki w stosunku do C. B. została sprzedana. Pomimo wezwania do zapłaty skierowanego do pozwanego należność nie została uregulowana.

Dowody z dokumentów przedstawione przez powoda Sąd uznał za wiarygodne i nie budzące wątpliwości.

Wobec niestawiennictwa pozwanego na rozprawie w dniu 27 X 2015r. oraz nie zgłoszenia przez pozwanego żądania przeprowadzenia rozprawy pod jego nieobecność, jak również wobec braku wyjaśnień (pisemnych bądź ustnych) złożonych przez pozwanego w niniejszej sprawie, Sąd stwierdził, iż zaistniały przesłanki do wydania wyroku zaocznego o którym mowa w art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. – i wydał wyrok zaoczny.

Przy tym Sąd uznał za prawdziwe twierdzenia powoda odnośnie zawarcia umowy pożyczki, cesji na rzecz powoda, powstania zaległości w spłacie przedmiotowej pożyczki skutkującej wymagalnością dochodzonych należności. Okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie nie budzą uzasadnionych wątpliwości, mogło tak być jak wskazał to powód (art. 339 § 2 k.p.c.). Roszczenie strony powodowej wynika z niewykonania przez pozwanego zobowiązania umownego. W zakresie roszczeń ubocznych jak odsetki należą się one powodowi w związku ze zwłoką pozwanego w wykonaniu swoich zobowiązań z przedmiotowej umowy pożyczki z 3.9.2009 r.

W części dotyczącej zasądzonego roszczenia Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności z urzędu zgodnie z art. 333 § 1 pkt 3) k.p.c. – co związane było z wydaniem wyroku zaocznego.

Z uwagi na treść zapadłego w sprawie orzeczenia z pkt I, Sąd orzekł o kosztach procesu (w pkt II) na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

Tytułem zwrotu kosztów procesu Sąd zasądził od pozwanego – C. B. na rzecz powoda kwotę 717,00 złotych .

Orzekając o kosztach procesu Sąd miał na względzie przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. – poniesione niezbędne koszty, wynik niniejszego postępowania – a więc fakt, iż powód reprezentowany w sprawie przez radcę prawnego wygrał proces w całości. W niniejszym procesie powodowi należy się od strony pozwanej zwrot niezbędnych (w rozumieniu w/w przepisów) do prowadzenia procesu kosztów procesu, a mianowicie: kosztu 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 100 zł uiszczony opłaty od pozwu i 600 zł wynagrodzenia pełnomocnika wg. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku (art. 3 pkt 3) - w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013r., Nr 490 j.t.). Sąd stosował stawkę określoną w cyt. Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku stosownie do ustalonej wartości przedmiotu sporu w sprawie niniejszej – a więc kwoty 2795,03 zł k.23, . Powód podał błędnie wartość przedmiotu sporu w sprawie niniejszej na wyższą wartość – 5517,67 zł mimo iż kwota ponad 2795,03 zł dochodzona pozwem to odsetki; odsetki zaś to żądanie uboczne i nie jest doliczane do wartości przedmiotu sporu w sprawie niniejszej (art. 20 k.p.c. i art. 19 par 1 k.p.c.). Wartość przedmiotu sporu w sprawie niniejszej to więc 2796 zł uwzględniając zaokrąglenia stosowane przy ustalaniu wartości przedmiotu sporu.

Kwota 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego obciążająca pozwanego określona cyt. Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku nie jest niska, nie wymagała w ocenie sądu podnoszeniu zwłaszcza iż pozwany nie wdał się w spór, wydano wyrok zaoczny, pozew wymagał uzupełnienia braków.

Co do opłaty to sąd uwzględnił należną w sprawie opłatę w pełnej wysokości czyli 100 zł; co prawda powód uiścił opłatę od pozwu w kwocie 250 zł ale ponad 100 zł to jest opłat nienależna od pozwu w sprawie niniejszej skoro opłatę od pozwu ustala się od wartości przedmiotu sporu – a ta w sprawie niniejszej w ocenie sądu to 2796 zł . Dla wartości przedmiotu sporu 2796 zł opłata od pozwu wynika z art. 28 pkt 2 **USTAWY** z dnia 28 lipca 2005 r. **o kosztach sądowych w sprawach cywilnych** (tekst jednolity **Dz.U.2014.1025**). **Kwestie** różnicy między opłatą pobraną od strony a opłatą należną reguluje art. 80 cyt. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. Opłata nienależnie uiszczona nie jest kosztem niezbędnym.

W ocenie Sądu skapitalizowanie odsetek (w sensie faktycznym czy prawnym) , gdy dochodzone są obok roszczenia głównego -nie ma wpływu na wartość przedmiotu sprawy, zgodnie z art. 20 k.p.c Skapitalizowanie faktyczne jest jedynie inną formą wyrażenia wartości odsetek – jako oznaczonej kwoty, w miejsce procentu od sumy roszczenia głównego za określony czas. Kwestią wpływu odsetek na wartość przedmiotu sporu zajmował się Sąd Najwyższy; w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 r., V CSK 186/06, LEX nr 1101692: wyrażony został pogląd

następujący „Jeżeli obok świadczenia głównego dochodzone są odsetki i to obojętnie w jakiej postaci - określone procentowo, czy wyliczone jako kwota, to zachodzi sytuacja objęta unormowaniem z art. 20 k.p.c., bowiem powód dochodzi świadczenia głównego i "obok" niego świadczenia ubocznego w postaci odsetek." W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 2 października 1998 r., III CZ 124/98, LEX nr 1214892 wyrażony został pogląd następujący „Stosownie do art. 20 k.p.c. - znajdującego odpowiednie zastosowanie w postępowaniu kasacyjnym (art. 393 pkt 1 k.p.c.) - do wartości przedmiotu sporu nie dolicza się odsetek, pożytków i kosztów dochodzonych obok roszczenia głównego. Jedynie wartość kwotowa roszczenia głównego decyduje o wartości przedmiotu zaskarżenia, niezależnie od tego jaka jest wysokość odsetek dochodzonych obok roszczenia głównego." w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1998 r., I CZ 13/98, LEX nr 33374: wyrażony został pogląd następujący „Według przepisu art. 20 k.p.c., stanowiącego wyjątek od zasady art. 21 k.p.c., do wartości przedmiotu zaskarżenia nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów żądanych obok roszczenia głównego. O zastosowaniu normy art. 20 k.p.c. przy obliczaniu wartości przedmiotu sporu, i odpowiednio wartości przedmiotu zaskarżenia, decyduje więc to, czy odsetki, pożytki lub koszty są żądane obok roszczenia głównego. [...] przesłankę tę należy uznać za spełnioną np. wtedy, gdy powód domaga się określonej sumy z odsetkami, obojętnie czy oznaczonymi jedynie w stosunku procentowym, czy już obliczonymi kwotowo."

Zupełnie inna jest sytuacja w przypadku dochodzenia odsetek jako samodzielnego roszczenia- ich suma wyznacza wartość przedmiotu sporu, bez względu na to, czy odsetki te podlegają skapitalizowaniu w sensie prawnym (tj. od ich sumy naliczane są dalsze odsetki), czy też podlegają jedynie kapitalizacji faktycznej (tj. „prostemu", matematycznemu zsumowaniu) czy też opisane są z podaniem parametrów pozwalających obliczenie ich wartości (kapitał, stopa procentowa, okres). Na ten temat w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2014 r., IV CZ 134/13, LEX nr 1438423 wyrażony został pogląd następujący „Hipoteza art. 20 k.p.c. obejmuje sytuację, w której obok świadczenia głównego dochodzone są odsetki jako świadczenie uboczne, którego wartość nie jest wliczana wówczas do wartości przedmiotu zaskarżenia. Jeżeli natomiast zaskarżeniem objęte są wyłącznie odsetki, to tylko one - mimo dochodzenia ich obok świadczenia głównego - wyznaczają wartość przedmiotu zaskarżenia. [...] stan objęty hipotezą art. 20 k.p.c. istnieje tylko do chwili prawomocności wyroku rozstrzygającego o świadczeniu głównym." Taka sytuacja nie ma miejsca w sprawie niniejszej, bo w sprawie niniejszej odsetki dochodzone są obok należności głównej – należności głównej wynikającej z umowy pożyczki.

Przepis art. 20 k.p.c. jest sformułowany jasno. „Do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów, żądanych obok roszczenia głównego.” Jasny przepis nie może być poddawany wykładniom innym aby nadać mu inne znaczenie . W kwestii priorytetu wykładni językowej wypowiedział się Sąd Najwyższy przy omawianiu swoich rozstrzygnięć – np.: Uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2000 r. I KZP 16/00, Trybunał Konstytucyjny w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2000 r. K 25/99, Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 12 września 2013 r. I SA/Ol 370/13.

Przepis ten (art. 20 k.p.c.) nie klasyfikuje odsetek i nie poddaje ich różnym reżimom. W grupie wyłączonej z doliczania do wartości przedmiotu sporu są także wszystkie pożytki i koszty różnego rodzaju. Koszty czy pożytki także mogą być doliczone do sumy głównej i objęte żądaniem odsetkowym (zasadnym lub nie) – nie wpłynie to jednak na zmianę wartości przedmiotu sporu. Za nie doliczaniem w takich przypadkach odsetek przemawia także to iż strony zawierając umowę powinny mieć możliwość skalkulowania także kosztów jakie mogą wiązać się z ewentualnym nie wywiązaniem się ze zobowiązania, czy stać ich będzie na poniesienie kosztów. Instytucja wartości przedmiotu sporu ma drugorzędne, porządkowe znaczenie.

W sprawie niniejszej zwłaszcza brak podstaw do takich działań aby sztucznie podwyższać wartość przedmiotu sporu. Podwyższanie wartość przedmiotu sporu w sprawie niniejszej aby uścić wyższą opłatę (250 zł zamiast 100 zł) lub uzyskać wyższe minimalne wynagrodzenie podlegające rozliczeniu między stronami mija się z celem procesu, może być oceniane jako nadużycie prawa procesowego.

Opłata od pozwu w sprawie niniejszej w kwocie 100 zł jest wystarczająca , podobnie jak uwzględniona kwota 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd oczywiście nie zajmował się realnym wynagrodzeniem

pełnomocnika w sprawie niniejszej – bo dla rozliczenia zwrotu kosztów zastępstwa procesowego między stronami nie ma to obecnie żadnego znaczenia i powód może wypłacić takie wynagrodzenie w dowolnej wysokości – także 1200 zł jak to opisuje w pozwie. Zgodnie z art.2 .1 i 2 cyt. Rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu sąd brał pod uwagę niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.

Zasądzona kwota 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego nie jest niska, nie wymagała w ocenie sądu podnoszeniu o 100 %, podwajania stawki, jak tego domagał się powód zwłaszcza iż pozwany nie wykonał zobowiązania z umowy pożyczki (prawdopodobnie z przyczyn ekonomicznych, braku środków na obsługę umówionych rat), nie wdał się w spór, wydano wyrok zaoczny.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji omawianego orzeczenia z dnia 27 X 2015r.